

Liten pojke, stor båt

Och där rullade läderbollen rakt in i Brygges vattenhall. Koenraad sprang efter den. Det var en kall hösteftermiddag och lukten av blött trä och karga löv hängde i luften. Han lekte ensam, eftersom hans rödbruna, kortklippta hår gjorde att han inte hade lätt att bli vän med de andra barnen på gatan. Hans mor hade klippt hans hår kort för att undvika löss, ett vanligt problem i en tätbefolkad 1400-talsstad. Att han inte hade så många vänner spelade ingen större roll för honom. Han hade männen i Waterhalle, som berättade alla möjliga historier om sina äventyr på hanseatiska koggar. Hansaskeppen fraktade inte bara varor utan också historier och nyheter från avlägsna städer. Koenraad lyssnade alltid uppmärksam. Det var hans dröm att senare, när han var lite äldre, också bli skeppspojke på en stor kogge. Han hade hört att skeppspojkar hade ett hårt arbete men också fick chansen att se avlägsna städer som London, Lübeck eller Novgorod.

På tal om männen ropade de till honom: "Koenraad, kom och hämta din boll, pojke! Innan vi snubblar över den!" Männen hade gått omkring hela morgonen med tunga lådor som innehöll alla möjliga saker. Skepp hade anlänt från England och Frankrike den morgonen, lastade med varor som ull, kryddor och vin. Koenraad behövde bara duka för att undvika att träffas av en tjock tygrulle, som två män just höll på att föra från Tyghallen till Vattenhallen.

[ritning 1]

Brygge var ett framgångsrikt och viktigt handelscentrum på grund av sin högkvalitativa tygproduktion, som delvis möjliggjordes av tillgången på engelsk ull och de lokala hantverkarnas raffinerade hantverk. "Johan, kan du vara snäll och berätta igen vart allt det här tyget ska ta vägen?" frågade den nyfikne Koenraad. "Pojke i alla fall! Har jag inte sagt det tusen gånger redan?" svarade Johan och skrattade. Ändå berättade Johan stolt om det faktum att Bruges tyg var mycket känt över hela Europa. "Ingenstans har de så fina tyger som i vår vackra stad Brügge, lille vän, bara så att du vet!" Johan var mycket stolt över sitt yrke som luffare. Det kunde inte vara på något annat sätt, han hade hållit på med det sedan han var 18 år gammal. "Min far var också dragare", sa Johan ofta, "och hans far före honom. Det är ett hårt, men hederligt arbete."

"Som jag sa tidigare har Brügge ett Hansakontor. Det gör att vår stad också ingår i handelsalliansen mellan städerna runt Östersjön och Nordsjön. En annan stad som också är med i den här alliansen är Danzig. Det är dit de båtar vi nu fyller på kommer att gå den här veckan."

Efter att ha sagt detta kallades Johan tillbaka av sina vänner; han var tvungen att gå och hjälpa till igen. Koenraad fortsatte att spela med sin boll igen, medan hans tankar fortfarande var på Johans berättelse. Han sparkade bollen framför sig och sprang sedan efter den. Han upprepade detta några gånger tills han tröttnade och började sparka lite hårdare på läderbollen. Bollen flög fram och tillbaka mellan Waterhalle och Grote Markt. Koenraad gjorde det till en lek att så skickligt som möjligt undvika de människor som flanerade runt på torget. Men vid ett tillfälle gick det inte så bra... I ett försök att stoppa bollen med foten råkade Koenraad snubbla på en man som hade bråttom. Den senare var inte road och sparkade iväg bollen så hårt han kunde. Bollen sköt framåt och rullade med hög hastighet in i Waterhalle. Koenraad bad om ursäkt och sprang snabbt efter sin boll. Han sprang in i salen överhettad men kunde inte hitta sin boll i första taget. Han tittade sig omkring igen och... Aha! Där såg Koenraad den rulla. Men nej... den rullade rakt ner på en av båtarna!

"Nej, min boll!" ropade Koenraad och hans röst ekade genom den fullsatta salen. Han tittade på bollen när den rullade upp på en båt. För ett ögonblick tvekade han. Han visste inte om han skulle gå och hämta sin boll. Tänk om båten seglar iväg medan jag är på den, tänkte han. Men bollen var så kär för honom, hans mamma hade köpt den för sina sista sparpengar.

Efter en stunds tvekan bestämde han sig för att leta efter bollen ändå. Han tog ett djupt andetag och klev ut på den skakiga landgången. Han såg hur hans vänner från Waterhalle förde lådor, tyg och andra produkter till och från båten. Ingen verkade bry sig om honom. Så han bestämde sig för att söka snabbt så att ingen skulle se honom. Koenraad såg sig omkring, ögonen gled över däckets, men han såg inte sin boll någonstans.

Plötsligt hörde han något: "Karel, var ska vi göra av den här tavlan? Den är väldigt dyr och vi måste vara säkra på att den inte skadas." Koenraad skrämdes av den okända rösten som kom bakom honom och dök blixtnabbt ner bakom en hög med lådor. Han höll andan, men fotstegen kom närmare och närmare.

Männen stannade precis framför lådhögen och ställde sin målning där: "Det är väl tillräckligt säkert?" Koenraad kände hjärtat bulta i halsen och fortsatte att böja sig ner i tysthet, i hopp om att de inte skulle se honom. Lyckligtvis hörde han strax därefter männens fotsteg försvinna i fjärran. Lättad andades den skrämde pojken ut och fortsatte sitt sökande.

I flera minuter letade han i vartenda hörn av fartyget och precis när han var på väg att ge upp fick han äntligen syn på sin boll! Den var gömd i ett litet lastrum fullt av tyg. Utan att tveka hoppade han ner i lastrummet och tog sin älskade boll i famnen: Nu har jag den, tänkte han. Men plötsligt insåg han något hemskt: han var för liten för att själv kunna klättra upp ur lastrummet!

[ritning 2]

Då började Koenraad skrika hopplöst. "Hallå? Är det någon här? Är det någon här? Hjälp mig!" Gång på gång var det ingen som hörde honom. Hans höga röst ekade i det lilla utrymmet och pojken kände hur tårarna steg. För att hålla sig lugn tänkte han på männen från Waterhalle: på deras berättelser om avlägsna resor längs Lübecks och Danzigs kuster. Han tänkte också på sin egen framtid. Skulle han lyckas bli lika tuff och framgångsrik som dem?

Men så dök bilden av hans mor upp i hans medvetande. Hon hade fortfarande varnat honom för att bara gå ombord på båtar. "Vad har jag gjort?", sa han tyst.

Efter vad som kändes som en evighet blev Koenraad trött. Han hade ju trots allt lekt hela dagen. Han slöt ögonen, men försökte hålla sig vaken. Efter ytterligare en halvtimme gav han upp och slöt ögonen. Koenraad drömde om hur det skulle vara att ha jämnåriga vänner, att gå i skolan och mycket annat. Han sov så djupt att han inte ens märkte att båten hade satt segel.

Lite senare var det kväll. Solen sjönk allt lägre vid horisonten och himlen skiftade i alla möjliga vackra färger. En kråkas kraxande väckte Koenraad. Han skrämdes upp och såg sig omkring, för ett ögonblick visste han inte var han var. När allt kom tillbaka sjönk hans humör. Men när han tittade upp såg han plötsligt ett tygstycke som svängde högst upp i lastrummet. Koenraad tänkte ut en plan. Han drog försiktigt i tygstycket för att se om det satt fast. När han märkte att den satt fast klättrade han upp. Efter att ha fallit flera gånger lyckades han ta sig ut. Han var äntligen fri.

Koenraad försökte lugna ner sig, men det gick inte riktigt. Hjärtat slog hårt i bröstet och han kände sig nervös när han långsamt kröp fram till kanten av båten. Träet knarrade under hans fötter och försiktigt tog han tag i båtkanten. Vad var det meningen att han skulle göra? Hur skulle han kunna åka hem? Han ville bara tillbaka till Brügge, men han hade ingen aning om hur.

Solen började sakta sjunka ner i havet och färgade himlen i en vacker, varm orange färg. Koenraad kände hur hans andning gick snabbare när han tittade på männen på båten. Männen var upptagna med att flytta stora rep och tunga varor. Koenraad tänkte att han kanske skulle kunna gömma sig någonstans på båten tills de landade igen och sedan gå av utan att någon eller något såg det. Men tänk om de redan var på väg till Danzig? Bara tanken på att vara så långt hemifrån skrämde honom.

Plötsligt hörde han en tung röst som sa: "Monnikerede! Vi dockar här för att lasta om lasten!" Koenraad lyssnade mycket noga till den djupa rösten. Han kände igen namnet från någonstans. Sedan gick det upp för honom. Monnikerede? Han kände igen det namnet! Det var en hamn nära Brügge, där mindre båtar överförde sin last till större fartyg. En stor börda föll från hans axlar, så de var inte på väg till Danzig trots allt. Hans hjärta började redan slå lugnare och han mådde mycket bättre. Så Koenraad hade fortfarande en chans att fly från båten.

Båten började röra sig långsammare och långsammare. Han såg hur männen gjorde sig redo att lägga till. Koenraad kröp tillbaka till den hög med lakan där han hade somnat och stannade där i fullständig tystnad. Från sitt gömställe kunde han precis se hur männen flyttade över lakanet till det gigantiska skeppet som låg längre bort. Männen var så upptagna att ingen lade märke till Koenraad.

Koenraad visste att det var nu det gällde. Han var tvungen att gå av båten innan någon märkte det. Medan männen var upptagna med att lossa lasten kröp han försiktigt fram bakom lakanet och smög sig fram till kanten av båten. Hans hjärta slog mycket hårt igen, den här gången inte av rädsla utan av spänning. Försiktigt hoppade han av båten och landade på kajen i Monnikerede.

Hans hjärta bultade fortfarande. Han tog ett djupt andetag och tittade en sista gång på båten. Männen förstod ingenting och arbetade lugnt och stilla. Ingen visste att det fanns en oskyldig pojke på båten som nästan av misstag hade seglat till det avlägsna Danzig.

Koenraad höll hårt i sin favoritläderboll, tog ett nytt djupt andetag och började gå. Vid det här laget var det sen eftermiddag och solen började gå ner. Den större båten som godset hade lastats på från den mindre båten hade vid det här laget avgått till Danzig, så det fanns inte mycket kvar på kajen förutom några möss och några övergivna båtar. Koenraad bestämde sig för att gå i den riktning som han trodde skulle leda honom tillbaka till Brügge, men efter att ha gått en stund började landskapet se annorlunda ut än vad han mindes. Han började gå snabbare och snabbare och hoppades att han fortfarande skulle komma fram till Brygge, men nej. Koenraad sjönk genom

knäna och satte sig ner på marken. Vinden började blåsa allt hårdare och droppar började falla från himlen. En lång natt väntade.

Författare : Gaëlle Hautekiet, Teodora Macau, Sophie Emmerechts

Tack till Brygges stadsarkiv, Brygges stadsbibliotek och Brygges museer.

Lärare: Margot Bullynck, Karel Gruyaert, Inge Staelens

Elever som samarbetade i projektet:

Gaëlle Hautekiet, Teodora Macau, Sophie Emmerechts

Nathan Van Damme, Louis Degroote, Remi Cnockaert, Esther Gillis, Maya Brauwers, Stan Aerts, Eden Boutens, Nora Bruneel, Edgar De Laet, Victor De Roeck, Jeppe De Rycke, Julie De Wulf, Thymen Defever, Wout Florizoone, Mathis Lebbe, Rune Louwage, Lhasa Maveau, Juliette Schoemans, Remi Viaene

Bilder: Maya Brauwers

Översatt med DeepL.com (Pro-version)